

[Justitsministeren.]

lem Pastor Ifversen og Mureren, som Pastor Ifversen ikke vilde vie. Det er klart, at der baade indenfor Højesteret har været den Mening, at det var Pastor Ifversens Pligt at vie Mureren til hans elskede, men ogsaa den Mening, at det var nu alligevel kedeligt at dømme Præsten til det; de forskellige Anskuelser har kæmpet mod hinanden, og saa er der kommet en Dom til Veje, som ingen Mennesker kan forstaa. Og den almindelige Mening er, at den Forklaring, som bagefter er givet som autentisk Forklaring, heller ikke er rigtig.

Som en anden Dom fra den allersidste Tid skal jeg nævne Dommen i den bekendte Kirketerp-Sag mellem en Statshusmand J. P. Sørensen af Kirketerp mod Menighedsraadet for Veggerby-Bislev Sogn. I denne Sag er der blevet afsagt en Dom, som er blevet misforstaaet. Forholdet var det, at Husmanden efter Loven af 1919 af Veggerby-Bislev Sogns Præstegaardsjord havde faaet en Jordlod overladt til en vis Pris. 5 Aar efter blev den omvurderet, og da Omvurderingen satte det afgiftspligtige Beløb noget op for Husmanden, erklærer denne, at det vil han ikke betale. Han mente sig ikke forpligtet til at betale Rente af mere end den Pris, til hvilken Jorden var vurderet, da den blev overleveret ham.

Saa falder der en Dom, ifølge hvilken det ogsaa erklæres, at mere er Statshusmanden ikke forpligtet til at betale af. Derefter har den Mening bredt sig blandt Statshusmændene, at de overhovedet ikke under nogen Omstændigheder er forpligtet til at forrente mere end den Jordpris, som Jorden blev vurderet til, da den blev overdraget dem. Men dette er ingenlunde Meningen med Højesteretsdommen. Meningen er ganske sikkert den, at Højesteret siger, at den Vurderingsmaade, som blev anvendt overfor denne Jordlod efter de 5 Aars Forløb, var en fejlagtig Vurderingsmaade, og derfor skal der finde en ny Vurdering Sted, inden Husmanden kan tilpligtes at betale Rente af et højere Beløb.

Men det er højst uheldigt, at denne Dom ikke er affattet saadan, at enhver Husmand i Landet kunde forstaa den. Det burde den have været. Denne Uklarhed i Dommen dækker sikkert over den Uenighed, der vel ogsaa har været indenfor Højesteret ved denne Domsafsigelse.

De ærede Medlemmer af dette høje Ting, som har læst et udmærket Foredrag af Overlæge Helweg, der drejer sig om Forslaget til Lov om Indlæggelse af sindssyge og aandssvage paa Anstalter, vil deri

have set, hvorledes denne udmærket kyn-dige Mand beklæger sig over en Højesterets-dom, som afsagdes for ikke lang Tid siden. Sagen drejede sig om, at en Kvinde havde været indlagt paa St. Hans Hospital som sindssyg og nægtede at betale for sit Ophold, idet hun hævdede, at det ikke var lovligt, at hun var indlagt.

Dommen frier hende for at betale, men er affattet saaledes, at man maa forstaa, at det ikke alene er farlige sindssyge, der kan tvangsindlægges, men man faar ikke Besked om, i hvilke andre Tilfælde Højesteret mener, at Indlæggelse kan finde Sted. Denne Højesteretsdom har saaledes ikke hjulpet Overlægerne paa Sindssygeanstalterne ud af de Vanskeligheder, de har med at bestemme, om de kan modtage en Patient som tvangsindlagt eller ikke, medens det rigtige og naturlige dog vilde have været, at Dommen havde klaret dette Spørgsmaal.

Navnlig for de andre Domstole her i Landet, som i deres Domme skal rette sig efter Højesteretsdommene, er det naturligvis ganske overordentlig uheldigt, at det ikke er helt sjældent, at en Højesteretsdom er saa uklar, at Landsretten og Underretsdommerne ikke ved, hvad de har at rette sig efter. Al den Uklarhed vilde falde fuldstændig bort, dersom de enkelte Dommere klart og tydeligt skulde begrunde hver sit Syn paa den Sag, som skal afgøres.

Den Tale om, at det skulde føre til uheldige Forhold, at man fik at vide, at af Dommere, der voterede i en Sag, var kun de 6 enige, medens maaske 4 eller 5 havde delvis afvigende Meninger, og at det skulde føre til, at Højesterets Domme fik mindre Autoritet, modsiger al Erfaring fra de Lande, hvor de har en saadan offentlig Votering, og den modsiger ogsaa sund Fornuft. Naturligvis vil den Dom, der bliver den sejrende, og som har samlet Flertal mellem Dommere, være støttet af saa klare og gode Grunde, at enhver, der læser Dommen, vil forstaa, at det er velbegrundet, at denne Dom er afsagt, som den er.

Det vil i høj Grad støtte Højesterets Autoritet, at Dommere træder frem og klart begrunder de Standpunkter, de har. Dertil kommer, som jeg nævnte, Forholdet til de andre Domstole her i Landet, til Juristerne i det hele og endelig til hele det danske Folk; en saadan offentlig Votering i Højesteret vilde være i overordentlig høj Grad retsbærende, og da Højesteret tillige er en retsstiftende Ret, idet en Højesteretsdom egentlig stifter Ret, da de andre Domstole skal rette sig efter den, er det i høj Grad